

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak dan opoldan.

Naročnina za avstro-ogrske kraje mesečno 2 K, za Nemčijo 2.25 K, za Ameriko 2.75 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštnine proste. Nefraukirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inserati. Tristopna petit-vrstica 28 vin. za enkrat, 12 vin. za dvakrat; večkrat po dogovoru.

24. števil.

V Ljubljani, v sredo, dne 17. aprila 1907.

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravišтво «Rdečega Prapora», Ljubljana, Frančiškanske ulice števil. 8/1.

Politični pirhi.

Trst, 11. aprila.

Če je že res, da ne more biti drugače, naj pa tako ostane. Socialna demokracija obžaluje še najmanj, če je srebro narodnega politometra zmrazilo nizko doli pod ničlo. Kaj zato? Pri slovensko-narodnih politikih nima sicer resnost ničesar več opraviti, pa smo si vendar mislili: če ima na Kranjskem že vsaka oseba svoj program, ni vraga, da bodo ostali tržaški narodnjaki brez njega, in smo čakali. Čakali smo ter poslušali tržaškonarodnega političnega lonca skrivnostno kipenje, ki se je vršilo že nekaj časa sem. Dne 10. aprila pa je doživel Trst velepomemben dogodek, ki se je izvršil v sokolski dvorani Narodnega doma. Izvršil se je čisto mirno, skrivnostno in brez običajnih pompozni obredov. 20 (število ni imponiralo niti glavnemu uredniku «Edinosti») celih dvajset narodnih politično-zrelih zaupnikov se je zaklenilo ta dan v omenjeno sobo. Z rahlimi koraki so stopicali ti politično-zreli ljudje v sobo, v kateri je vladal tajinstven znak važnosti političnega čina, ki je imel naslednji dan osupniti slovensko javnost. Trepetajoča srca so naenkrat utihnila, solze, polne sladke radosti, so se nakrat razlile po bledeh licih zborovalcev, roka je pričela segati v roko in — konec je bil velevažne politične tragikomedije. Sedaj imajo tržaški narodnjaki kandidata za okolico in svoj program — vse v eni osebi. Dr. Otokar Ribar, program tržaških narodnjakov, je tedaj nominiran za kandidata v V. tržaškem volilnem okraju. Politična zrelost tržaških narodnjakov res ni mogla darovati političnim otrokom boljših političnih pirhov nego naznaniti jim kandidaturo svojega programa. Bil je tudi skrajni čas, kajti bili

smo itak že siti komedije, ki jo uganja letos krščansko-socialna stranka. Trebalo je novih komedijantov za razvedrilo v tem rednem volilnem boju. A kaj bo zdaj s kandidaturami v mestu? Kam pojdejo navdušeni narodnjaki po četvero novih programov? Samo dvoje je zdaj namreč mogoče; ali kandidirajo v mestu štiri ljudi brez programa, ali pa poleg Rybára še štiri druge programe, tako da bi jih imeli v Trstu vseh skupaj že pet, ko prej niti enega niso imeli! In tako bi Trst ljubljansko budalost ponosno in junaško popeterostročil.

Auerjev pogreb.

V nedeljo so pokopali v Berlinu mrtve ostanke sodruga Auerja. Bil je krasen dan in že zgodaj zjutraj se je lahko opazilo po vseh delavskih okrajih in predmestjih gručo delavcev z ženami in z otroci, ki so korakale proti jugozapadu. Od skrajnih vzhodnih koncev Berlina, čez Lichterfelde pa po Križevi gori je vse mrgolelo ljudi. V gornjem delu okraja Lichterfelde je stanoval Auer, tam so ga položili na oder in v okolici te hiše ter po sosrednih ulicah je bila stiska že tako velika, da je bila pasaža težka. Še enkrat so obiskali mrtvega sodruga v njegovi sobi poslanci, tovariši časnikarji, odborniki ter uslužbenci stranke in osebni prijatelji. Okrog krste so se dvigali celi hribi vencev.

Ob 1. uri popoldan so zaprli krsto ter jo dvignili na mrtvaški voz, ki je bil ves pokrit z vencji. Krsti so sledili v vozovih sorodniki in nekateri poslanci, večji del državnozbornske frakcije je korakal korporativno za vozovi. Tudi nekoliko meščanskih poslancev je izkazalo mrtvemu tovarišu zadnjo čast. Pred sprevedom so nosili prapor petega volilnega okraja s črnim velom. Avstrijske sodruge je zastopal dr. Adler, mnogobrojno zastopani so bili tudi socialni demokratje iz Belgije, z Nizozemskega in iz Švice, posebno mnogobrojno pa s Poljskega in iz Rusije.

Spreved je bil tako velik, da je rabil od začetka do konca skoraj dve uri in pol. Od hiše do pokopališča se je pomikal ves čas med gostim špalirjem.

Berlinska policija, ki je skrajno zakrknjena in nazadnjaška, je prepovedala vsak govor nad grobom. Zaradi tega so šli najprej samo odposlanci in pa nosilci vencev na pokopališče. Zastopniki berlinskih okrajev in saksonskega volilnega okraja Meerane, ki ga je bil zastopal Auer, so se zbrali v mrtvašnici okoli krste.

Tukaj je govoril Bebel. Opisal je njegovo življenje ter je ocenil njegovo delo za nemško delavstvo. Z gniljivimi besedami je vzel slovo od njega. Potem je govoril dr. Adler v imenu avstrijske socialne demokracije, za njim zastopniki iz drugih dežel, pa delegatje Auerjevega volilnega okraja.

Tedaj so odnesli krsto v sprevedu na pokopališče. Nad grobom je zbor zapel pesem «Ein Sohn des Volkes». Ko je bila krsta v zemlji, so množice defilirale pred grobom in položile svoje vence nanj. Za berlinsko policijo je značilno, da so morali biti rdeči trakovi oviti s črnim florom.

Ob šestih je bila končana žalobna slavnost in polagoma so se razšle množice. V sprevedu je bilo okrog 50.000 ljudi, ljudstvo, ki je delalo špalir, se pa lahko ceni najmanj na 500.000.

Politični odsevi.

Ogrske zahteve pri nagodbenih pogajanjih. Natančne zahteve, ki jih je stavila ogrska vlada sicer niso znane, toda po tem, kar je prodrlo v javnost, zahtevajo Ogrji kot pogoj za nagodbo sledeče: 1. Na finančnem polju. Avstrija prevzame skupni dolg, pri čemur se ogrski delež skupnega drž. dolga kapitalizira po višji kot 4.2 odstotni obrestni meri. Oprostitev ogrskih drž. papirjev avstr. rentnega davka. Bančna ločitev z l. 1910. Uvedba plačil v gotovini. — 2.) Na polju železniškega prometa: Enake tarife za ogrsko in avstrijsko blago. — 3.) Omejitev medsebojnega prometa v pivu, žganju, sladkorju in petroleju. — 4.) Uvedba carinske črte in industrijske carine z l. 1917. — 5.) Namesto dosedanje carinske in trgovske zveze naj stopi med obema državama razmerje trg. pogodbe. Pripoznanje ogrske drž. suverenosti pri sklepanju trg. pogodb z inozemstvom. — Cislitvanska je narodno-gospodarsko sicer zelo inter-

PODLISTEK.

DRAGOTIN BLAŽ:

Zločin.

1.

Kako čudno mu je bilo tisti dan pri srcu! Skušal je misliti na druge reči, zamotiti se z molitvijo, z delom — ali ni se mogel otresti tistih misli, ki so mu ves dan težile srce. Vedno mu je stala pred očmi ona. In kako mehka je bila, ko se je poslavljala! Njena običajna odurnost ji je zginila in nekaj mehkega ji je sijalo z obraza, ko je držala pohabljenega dete v naročju ter govorila: — Poljubi ga! — glej, tvoj otrok je in mogoče ga ne vidiš več. Pri Bogu, da je tvoj otrok . . . ne veruj hudobnim jezikom!

In vendar je ni ljubil! Bilo mu je samo za kravico in opih petdeset forintov, ki jih je prinesla s sabo. Zakaj mu stoji sedaj vedno pred očmi? In poljub — poljub! Ustnice so ga zasketele, kadar se je spomnil nanj: Dete ji je ležalo brez glasu v naročju in Benza je govorila dalje: — Pot do Brezij je daleč in mogoče mi umre, predno pridem tja; ali jaz moram spolniti obljubo! — Dete mora z menoj, kdo ga naj sicer hrani. Mogoče, da mi

umre na poti, ker je tako slabotna; poljubi ga torej, poljubi!

Mogoče ga je premotil zli duh; sklonil se je in poljubil dete na ustnice. Otrok se je predramil in jel kričati. Kozma se je ustrašil in stisnil ustnice. Ah —! in kadar se je spomnil na tisti poljub, tedaj se mu je zazdelo, da ga ustnice strašno skele. Videl je dete pred sabo; bilo je pohabljeno in blede, ko pa ga je poljubil, tedaj mu je obraz povišnel in oči so se skremžile. Kadar se je tedaj spomnil na višnjevi obraz deteta in mehki obraz Benze, tedaj se mu je stisnilo srce in najraje bi zajokal. Kesal se je, zakaj se je vedno prepiral z njo, zakaj jo je pretepal, ko je nosila otroka pod srcem, in ako bi bila sedaj doma, gotovo bi jo prosil odpuščenja. Toda to lahko stori! Ko pride, stopil bo pred njo in se bo gotovo radosti zjokala. Samo ta poljub, ta poljub! Še vedno so ga skelele ustnice . . . V staji je zamukala lačna kravica.

Kozma Momanjko se je spomnil, da ni dal liski popoldne še nič sena. Premaknil se je na svojem sedežu, odložil skledo s čespljevo vodo na mizo, si pripel leseno nogo, ki je ležala poleg njega na tleh ter hotel vstati pa iti liski nastiljati.

Zopet mu je stala Benza pred očmi.

Preden je odšla, mu je skuhala suhih čespelj in dejala: — Glej, Kozma! tu imaš, da ne boš

lačen. — Kako nežna je bila tedaj in blede! Kadar se je je spomnil, se mu je stisnilo srce in najraje bi zajokal. Sedel je zopet na nizek stolec, odvezal leseno nogo, jo položil poleg sebe na tla in vzel skledo s čespljami.

Počasi je srkal sladko čespljevo vodico, izločeval koščice, meso pa cmokaje jedel. Trikrat, štirikrat je pogledal, ako je dobro izločil koščico, kajti vedno se mu je zdelo, da se mu zbirajo čespljeve koščice tam v goltancu in da ga močno tišče.

Kozma je zopet odložil skledo, uprl glavo ob komolca in se zamislil.

Ni je ljubil; da, včasih jo je celo sovražil! In vendar mu je stala danes vedno pred očmi. Ko je zginila za hišnim ogrom, je še zaklicala: Jutri se vrnem; pazi na kravico! — Obraz ji je tedaj nekoliko bolj žarel in na čelu se ji je prikazala ona običajna odurna guba. Ko se je spomnil Kozma te gube, se mu je zazdelo, da mu tiče vse koščice že povžitih čespelj tam nekje v grlu.

— Kaj naj to pomeni, kaj naj to pomeni? se je vpraševal.

Zopet mu je nekaj stiskalo goltanec in nič več se ni mogel vzdržati; debela solza mu je pričurljala po umazanem licu in za njo druga in potem tretja.

Sodrugi in somišljeniki, spominjajte se volilnega sklada!

esirana na gospodarski skupnosti, toda po tako visoki ceni te skupnosti novi parlament gotovo ne bo hotel kupiti.

Ministrska kriza v Belgiji. Politični položaj je vsled odstopa klerikalnega kabineta zelo moten. Dosedanje ministrstvo se je opiralo na klerikalno stranko, ki ima v senatu zanesljivo večino. Tudi v prvi zbornici razpolaga sicer z večino glasov, toda ta večina ni kdovekako konsolidirana. Levo krilo klerikalne stranke pod vodstvom Beernaerta, ki je socialnejše barvano, se ni skladalo s konzervativno politiko sedanjega vlade. Ob važnih vprašanjih socialne politike in vojaštva dalje v zadevi države Kongo je prišlo med vlado in klerikalno levico do očitnega razpora. Tak razpor je rodilo tudi vprašanje glede skrajšanja delavnega časa, in kot žrtev je padlo sedanje ministrstvo. Položaj je silno nejasen vsled razdrobljenosti parlamenta. Na eni strani socialistična in liberalna stranka, na drugi strani klerikalna desnica, na sredi, kot jeziček na tehtnici levo krilo klerikalne stranke, ki se čim dalje bolj obrača od konzervativnega vodstva klerikalne stranke.

Gonja proti vseučiliški avtonomiji na Ruskem. Ruske reakcionarne stranke so osredotočile svoje vojevanje na duno in na univerze, ki jih označujejo za ognjišče ruske revolucije. Da je našlo osvobodilno gibanje mnogo tal in odmeva na vseučiliščih, je razumljivo, vendar so se univerze z uvedbo ustave zelo umirile in razvijati se je začelo zopet redno znanstveno delo. O stanju ruskih vseučilišč piše Vernadskij v «Rěči»: Ni spora, da je stanje visoke šole pri nas nenormalno. Saj drugače ne more biti v deželi, ki se nahaja v kritičnem stanju, v deželi polni revolucijskega vrenja in desorganizovane državne oblasti. Na visokih šolah se od časa do časa (ne pogosto) vrše tudi shodi, sprejemajo se tudi ostre revolucije in opazajo se tudi drugi pojavi revolucijskega vrenja. Toda ti pojavi nimajo v življenju visoke šole — onega važnega pomena, ki jim ga natikajo desničarji. To važnost prejemajo le na straneh policijskih poročil, ovadb agentov in časnikarskih korespondenc. Oglejmo si bližje znano življenje moskovske univerze v tem akademskem letu, vsakemu bje v oči, kako se je pomen vseh teh pojavov revolucijskega gibanja zmanjšal. Saj je razumljivo, ker so se oblike političnega boja v deželi v poslednjem letu popolnoma premenile. Na prizorišče so stopile nove skupine prebivalstva, pred katerimi je politični pomen dijastva stopil na drugo mesto. Desničarji črpajo svoje vesti iz policijskih ovadb in časnikarskih poročil. Vsakdo od nas ve, kako neverodostojni so ti viri.

Kupčija z uradi v Zedinjenih državah. V Ameriki imajo nov škandal. Komaj se je postavil predsednik Roosevelt železniškemu trustu po robu, je začela javnost, da je Roosevelt zahteval od «železniškega Napoleona» Harrimana 200.000 dolarjev za volilni sklad republikanske stranke; za to darilce mu je obljubil, da pošlje neljubega senatorja Depewa za poslanika v Pariz. Harriman je v resnici posegel v žep in odrinil sedanjemu predsedniku 50.000 dolarjev. Roosevelt je skušal odvrniti vsako senco te umazane kupčije od sebe in je z ogroženjem užaljenega pošteljaka zavrnil nekaj postranskih trditve Harrimana, dočim je o glavni obdolžitvi molčal kot riba. Ves dogodek postavlja politično moralo republikanske stranke v čudno luč, razgrinja njeno intimno razmerje do trustnih kraljev, ki ga je hotela v javnosti razkriti. Celo razkritje je voda na mlin demokratske stranke, ki bode ta moralni udarec republikanske stranke dobro izkoristila. Predlagati

namerava v zveznem svetu, da se uvede preiskava, odkod zajema republikanska stranka svoj volilni fond, in četudi je gotovo, da s to resolucijo ne prodre, vendar demokratom strankarsko-političen dobiček iz vse akcije ne odide.

Ljubljanski sodrugi, pozor!

Imenik volilcev za Ljubljano je od 10. do vstetega 25. aprila izložen na magistratu v občinski dvorani na splošen vpogled. Sodrugi volilci lahko vpogledajo v imenik v upravnistvu »Rdečega Prapora«, Frančiškanske ulice št. 8, prvo nadstropje, prva vrata na desno. Ni treba hoditi na magistrat. Upravnistvo je odprto od 9. ure zjutraj naprej, tudi ob nedeljah, nepretrgoma do pozne noči. Volilni imenik je zelo pomanjkljiv, mnogi so napačno vpisani, veliko volilcev je izpuščenih, mnogi pa so vpisani po dvakrat. Pride naj torej v upravnistvo vsak sodrug, ki je do 26. februarja 1907 dopolnil 24. leto starosti, je avstrijski državljani in biva od 26. februarja lanskega leta (1906) nepretrgoma (torej eno leto) v Ljubljani. V upravnistvu se je zasnova reklamacijski urad, ki daje vsa pojasnila in brezplačno napravi reklamacije, ki jih tudi sam oddaja na magistrat. Sodrugi zaupniki! Opozorite vse znane Vam volilce (sodruge, znanke, tovariše, sodelavce i. t. d.) na to in jih po možnosti pripeljite seboj. Vsak naj pride sam. Kdor ni vpisan, oziroma ni pravilno vpisan ali pa je pod napačnim imenom vbeležen, pa do 25. aprila ne reklamira, ne bo smel voliti, četudi bi bil v to zakonito upravičen. Sodrugi ljubljanski! Čas je dragocen in kratek — samo še 8 dni! — Storite torej svojo dolžnost pa se zglasite v upravnistvu vsi do zadnjega!

Volilno-okrajni odbor.

Umetnost in književnost.

Dramatično društvo.

Prihodnjo soboto bode v restavraciji «Narodnega Doma» vnovič občni zbor, ker se na zadnjem ni moglo definitivno izvoliti odbora. Dva izmed izvoljencev ne prebivata v Ljubljani, nekateri niso hoteli sprejeti mandata in tako so končno anulirali volitve.

Ne dostaja nam prostora, da bi natančno poročali o razpravah občnega zbora. Opazilo se je, da prihaja vendar nekaj več ljudi do izpoznanja, da dosedanja podlaga našega gledališča ni zdrava. Sredi zadnje sezone je imel odbor krizo, ki je končala s pogrebom starega sistema. Drju. Juvančiču, ki je potem prevzel interenco, se mora priznati, da je imel jako dobro voljo in tudi za naše razmere veliko mero strokovnega znanja, pa je resnično zaslužil aplavz, s katerim je občni zbor sprejel njegovo polemično poročilo. Prav zato, ker nam je bilo delovanje gospoda Juvančiča v gledališču simpatično, se nam mora verjeti, da nas ne vodi nikakršna animoznost, ko izjavljamo, da smo zelo obžalovali njegov korak proti nekemu delu časopisja. Vstopnic, katere dajejo gledališča časopisom, ni smatrati za nagrade; uredništvo se daje s tem le priložnost, da lahko poročajo o produkcijah, kako pa poročajo, morajo opraviti s svojo vestjo in s čitatelji. Za recenzente bi bilo vendar silno poniževalno, ako bi sedeli na svoj stol z za-

vestjo, da jutri ovira gledališki sedež v čemurkoli absolutno svobodo kritike.

Toda v interesu gledališča bi bilo želeli, da se spravi preteklost v arhiv, pa da se poskrbi za bodočnost. Za razvoj kulture je gledališče prevažna potreba, da bi se ga smelo prepuščati vrtovom, ki so pihali nekdanj. In če je dramatično društvo prevzelo skrb za slovensko Talijo, tedaj je dolžno delati, da se ji zagotovi obstanek in razvoj.

Mnenje, da se pričakuje od vsakega «rodoljuba», da pristopi sam dramatičnemu društvu, je preveč komodno. Ravno, ker se je preziralo agitacijo, je danes cela stvar precej zavožena in če se jo hoče spraviti v pravi tir, se bode treba poslužiti agitacije v prav izdatni meri. Saj je treba izboljšati gnotne razmere, ki so danes zelo klavrne. Obračun in proračun nikakor ne odgovarjata potrebam najvišjega kulturnega zavoda Slovencev, česar se pa pri poklicanih instancah in v občinstvu nikoli ne bode razumelo, ako bode odbor čakal, da pride, komur se ljubi. Ali treba je tudi, da se vcepi občinstvu izpoznanje važnosti, ki sodi gledališču ne kot navadnemu zabavišču, temveč kot resnično kulturnemu zavodu. Ako se znanost ne sramuje agitacije, katero izvršuje z vseučiliškimi kurzi, s predavanji i. t. d., tedaj tudi umetnosti ne more ponižati poti med ljudstvo.

Ljubljansko gledališče je pa tudi edino, ki ga imajo doslej Slovenci in zato ne zadostuje agitacija v Ljubljani, temveč bi se moralo razširiti delo med vsem narodom. Logično pa sledi iz tega, da bi se moralo občinstvu izven Ljubljane tudi nekaj ponuditi. V ta namen bi bilo treba široke zveze, kakršno so že priporočali «Naši Zapiski». Ljubljani in deželi bi koristila, kajti ljubljansko gledališče bi lahko podpiralo umetniško stremljenje izven glavnega mesta, pomagalo bi s časom, da bi se osnovala nova gledališča — saj jih imajo Nemci, Italijani, Čehi v manjših gnezdih, nego so nekatera slovenska mesta — centralno gledališče bi pa našlo v diletantih rezervuar za marsikatero igralsko moč in bi s časom prav lahko dobilo slovensko dramatično osobe. Pomagalo bi pa to tudi gledališki literaturi, ako bi dobila opravičeno upanje za dve do tri predstave v Ljubljani.

Seveda se ne sme odgovarjati z obligatnim slovenskim «To ne gre». Brez dela ne pojde nič; ako se hoče, pa že gre, četudi ne v 24 urah.

Ako bi se občni zbor pri sestavi odbora postavil na tako stališče, izključevaje politične, pa poštevedaje edino umetniške tendence, tedaj bi se gotovo tudi našlo ljudi, «ki so dobre volje». Dosedanja zanemarjenost seveda ni mikavna, ali upreti se mora oči v bodočnost. Tisti, ki so imeli doslej dobre namene, bi pa gotovo kmalu premagali netočnost, katere ni bilo težko pojmiti v dosedanjih razmerah.

Domače stvari.

Kdo dela kompromise? Poroča se nam: Neka skupina obrtnikov, ki ni liberalna, je namerala, postaviti za občinske volitve v tretjem razredu kandidata pod firmo neodvisnih obrtnikov, odnosno «Obrambne zveze», katero označuje «Narod» sam za klerikalno. V tej stvari je bila tudi deputacija pri županu, ki jo je prosil, naj tega ne stori, zato pa je obljubil, da postavijo pri prihodnjih volitvah v 3. razredu lahko kandidate, proti katerim liberalna stranka tedaj ne postavi svojih. Kdo torej sklepa kompromise?

Križ je z listom, kakršen je «Slovenski Narod», ki mu je resnici ravno toliko ležeče, kakor na lanskem snegu. Na shodu v «Mestnem Domu»

Kozma je jel plakati. Zakaj, tega sam ni vedel! Nekaj mu je težilo srce, nekaj čudnega, nekaj skrivnostnega, nekaj njemu nepoznanega...

V hlevu je zopet zamukala kravica.

Kozma se je predramil. Hitro si je pobrisal z rokavom solze z lic in jel privezavati leseno nogo. Vstal je in se ozrl po sobi. Tiho je bilo vsenaokoli, kar naenkrat se mu je zazdelo, da se čuje iz prašnega kota sem odmev njegovega prejšnjega plakanja.

Kozma se je prestrašil ter hitel v hlev nastiljati liski.

* * *

Na vasi so se igrali otroci. Večji in močnejši so bili «svinko»; manjši, samosrajčniki, pa so sedeli v gorkem, od solčnih žarkov preperem prahu ter opazovali večje pri njih igri, se čudili in pri tem nastalem prepiru kričali sedaj na tega, sedaj na onega.

Otroci so popustili «svinko», se uprli ob svoje palice in pozdravljali novega prisleca.

Ivo se je pridružil otrokom.

«Kje imate «svinko»? — danes vam jo gonim ves dan, če hočete!»

Otroci so se smejali in kričali: Ivo, Ivo! danes si pa pijan, ali kaj?!

Ivo je bil najmočnejši dečko vaše mladeži. Ni mu bilo še polnih deset let in vendar so mu

prerokovale vaše babnice velike reči. Glas o njem je bil različen, ali v enem so si bili vsi edini: veliko gorja bo še prizadjal Ivo na svetu.

In Ivo je pa v resnici zaslužil to slavo.

Vedel je za vsa ptičja gnezda daleč naokoli, gospoda župnika je obmetal že parkrat s kamni, pobil vse sipe v župnišču, pretepal že vse vaše otroke in danes — danes se je prvokrat napil žganja. Doma se je maroga srečno otelila in to je očeta veselilo tako, da mu je privoščil malo veselja.

Otroci so se vstopili okrog Ivota in ga jeli spraševati, kje je dobil žganje. Ivo jih je nekaj časa gledal, potem pa iztrgal bližnjemu dečku palico iz rok, jel udrihati okolo sebe in kričati: — Bijmo «svinko», bijmo «svinko»! —

Otroci so jeli upiti in med vriščem se je čul glas: — Pobje! dajmo ga, saj nas je veliko!

Slabo bi se godilo tistikrat Ivotu, da se niso začeli v istem hipu koraki izza ovinka; prvi je bil bolj mehak, drugi pa trd, kakor bi stopal z leseno in okovano nogo.

Hkratu je zastala Ivotu v žilah kri in palica mu je zdrsnela z rok. Otroci so pozabili na igro, stali nekaj časa preplašeni vsak na svojem mestu, potem pa se spustili v divji tek.

Ivo se je polagoma ojunačil, segel za srajco, kjer je imel spravljene kamne in klical za beže-

čimi: strahopetneži, neumni! — jaz pa ostanem. — Vedno bližje so prihajali koraki izza ovinka, in Ivotu je upadal pogum; sedaj bi bil rad zbežal, ali bilo je že prepozno.

Kozma Momanjko je korakal počasi po vasi.

Kozma je bil strah vaše mladeži; njegova zakrivljena palica je večkrat neprijetno gladila koščena hrbitišča neugnanih otrok, ko pa je stopal danes po vasi, ni videl ničesar. Poznal ni otrok, niti znanec, ki jih je srečaval. Njegove oči so strmele tjakaj proti zlatemu solncu, ki se je vedno bolj in bolj bližalo zatonu; misli so mu bile na sivem oblaku, ki je plul po azurnem nebu in počasi ginil v zlatem kolobarju mogočnega solnca. Mehko mu je bilo tedaj pri srcu in najraje bi objel ves svet.

Ivo je zalučil kamen za Kozmo. Kamen se je kotolal, in zadel Kozmo v leseno nogo. Zabobnelo je in kamen je odletel v graben.

Kozma ni čutil ničesar. Mirno in obenem težko mu je bilo srce in najraje bi objel ves svet.

Počasi je korakal po beli in prašni cesti iz vasi na polje. Sredi dolge in ravne ceste je zavil med cvetoča polja in zelene travnike proti gozdu.

Dalje prih.

je dejal sodrug Kristan, vsakemu pametnemu človeku je razumljivo, da rešuje politika naših nacionalistov tablice, narod pa pušča brezbržno, da propada. Glasilo »Narodne tiskarne« je takoj zavilo besedo in z razprtimi črkami je zadržilo, da se je Kristan norčeval iz slovenskih napisov in iz trobojnice. Temeljiti gospod Zirkelbach je pa dejal teden pozneje kar, da so se socialni demokratje norčevali iz narodnosti. V soboto je dejal Kristan na lepem shodu v areni, da se niso socialni demokratje nikoli norčevali iz narodnosti, ampak iz narodnjaskih fraz, a »Narod« že iztuhta, da se je Kristan norčeval iz koroških Slovencev, ko se je šlo za volilno reformo. Prav lepo! Na tistih shodih, kjer se je govorilo o koroških mandatih, je bilo precej liberalcev, pa tudi nekaj voditeljev med njimi, »Narod«, ki je tako kratke pameti, bi jih lahko vprašal, kako je bilo tam, in izvedel bi, da takrat sploh ni bilo norčevanja, ampak o reformi se je govorilo zelo resno, pa tudi o koroških Slovencih in ravno Kristan je povedal, da uničuje koroško Slovenstvo najbolj klerikalizem, pa je zagovarjal reformo tudi zato, ker dobe koroški Slovenci po njej vsaj en mandat, dočim prej niso imeli nobenega. Toda kaj je vse to narodu mar? Socialisti se morejo norčevati iz narodnosti, tako hočejo v Knafljevih ulicah. In menda nič ne jezi »Narodovih« urednikov, tako, da se vendar ne norčujejo. Ali končno nismo samo za to na svetu, da bi delali »Narodu« veselje.

Ljubljanski Nemci vabijo svoje pristase z lepaki, naj reklamirajo državnozbornsko volilno pravico. Kakor se čuje, so definitivno sklenili, postaviti lastnega kandidata.

Tolazi se »Slovenski Narod«, da liberalna stranka ni razvijala agitacije za občinske volitve. Kako pa, da ima zahvaliti svojo zmago pooblastilom? Kaj so sama priročila njih agitatorjem v roke? Kakšen opravke pa je imela dolga vrsta fiakarjev na Cesarja Jožefa trgu? Kaj pa je bilo to, da se je vsiljevalo volilec še na stopnicah modre listke? Pa bene — naj si lažejo v lastni žep; nam ne bo škodovalo.

Staro laž imenuje »Slov. Narod« trditev sodruga Kristana na sobotnem shodu, da so liberalci sovražniki **enake** volilne pravice. »Narod« je tako korajžen, da bi se sam sebe po zobeh. Kristan je trdil, da se izreka liberalna stranka za splošno, pa ne za enako volilno pravico v občini. Če to ni res, naj pa »Narod« natisne dotični odstavek liberalnega programa in če je tam zahteva enake volilne pravice, se gremo takoj izpovedat in spokorit. Zares, imeniten list, ki ne pozna programa lastne stranke!

Liberalci sklicujejo za nedeljo zopet shod v Mestni Dom, kjer bo poročal gospod Hribar. Glej, glej, torej se liberalci vendar ne zanašajo tako brezpogojno na svojo moč! Liberalni shodi — kaj vse stori splošna volilna pravica!

Reakcija se združuje. Naša navada je, da pišemo poljudno in razločno; toda v Knafljevih ulicah ne razumejo nič. Zadnjič smo dejali, da so liberalci in klerikalci ona nazadnjaška masa, kateri velja naš boj. Kot simptom za združevanje in koncentracijo reakcije smo navedli Hribarjevo metanje za klerikalci, torej kot simptom, kot posledico. »Sl. Narod« pa argumentira v potu svojega obraza, da se iz tega metanja ne da sklepati na združevanje. I seveda ne, vzrok reakcionarne koncentracije je skupnost v interesih mošnjička; metanje pa je le posledica, le videh in značilen simptom.

Kompromisi in socialna demokracija. Ljubljanska časnikarska politika se giblje že nekaj časa sem v znamenju — izmišljenih kompromisov. Ostane mož z globokim prepričanjem in razodene strmečemu svetu socialno-demokratsko-liberalni kompromis — nezakonskega otroka svoje politične fantazije. In takoj zagradi iz klerikalnih vrst: Zapravili so svoje politično društvo, zaigrali svojo čistost. — Dovtipnež pripoveduje v oštariji, da Štefe pobira glasovnice za socialno-demokratske občinske kandidate. »Slov. Narod«: socialno-demokratsko-klerikalni kompromis. Pesmica o čistoti in političnem devištvu po znani melodiji. — Značilni so ti izmišljeni kompromisi in razmotrivanja, ki so se nanje snovala v toliko, ker razkrivajo to čedno politično družbo, v kateri se mora socialno-demokratska stranka gibati. V večnem strahu, da ne zapravi deviškega venca, da se je ne prime slab glas. Značilni, ker kažejo klerikalno in liberalno stranko nelaskavo v prav senčni luči. Naše stališče proti obema buržoazijskima strankama je stopati z njimi v eno samo razmerje — v bojno razmerje.

Spodobnost buržoazijskega časopisja. Zalostni slučaj v Rožni dolini, ko je nesrečni oče v hipni blaznosti, katera je omračila razum in mu vzela razsodnost, pretrgal življenjsko nit svojima otrokoma in končno zavrgel se lastno življenje, je postavil spodobnost obeh glasil klerikalne in neklerikalne buržoazije pred težko skušnjavo. Dočim je v dostojnem časopisju navada, da se takih tragičnih dogodkov dotika z največjo rahlostjo, ki je tragiki dogodka edino primerna, sta »Slovenec« in »Narod« izrabila slučaj, da omakata svojo sesušeno fantazijo v »mlakah tople človeške krvi«, da napajata svoje senzacije žejne oči v »izhlapevajoči krvi«. In tudi namigavanje, da je bil nesrečni član in odbornik raznih klerikalnih organizacij, ne zgreši svojega smotra! — Izkoriščanje najžalostnejše tragedije v puste senzacijske in politične svrhe, opisovanje

vanje za dogodek sam čisto nepomembnih podrobnosti v v stilu krvoločne romantike — kakšna sorodnost z rvanjem hijen, ki se rede od — človeških trupel!

Goriški liberalci kandidirajo v tretjem goriškem okraju (Tolmin, Cerkno, Kanal, Kobarid, Bovec) odvetnika dr. Rudolfa Gruntarja iz Tolmina.

Shodi.

Napovedani so:

Gorica. V nedeljo, 21. aprila volilni shod v hotelu »Central« ob 11. uri dopoldne. Poročevalec sodrug Skabar, kandidat za mesto Gorica.

Verbojba. V nedeljo, 21. aprila ob 3. uri popoldne volilni shod. Poročevalec sodrug Milost, kandidat za goriško okolico.

Volilni shod v Radečah. Dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne se je vršil pri Blaserju v Radečah volilni shod, ki je jasno pokazal, kako priljubljenost uživa graščak Povše med kmeti litijsko-radeškega volilnega okraja. Lokal je bil nabito poln in poslušalci, po večini kmetje, so navdušeni pritrdjevali govornikom kandidatu Cankarju ter sodrugoma Etbinu Kristanu in Čobalu. Kljub pozivu predsednika Čobala se ni oglasil noben nasprotnik in je bila Cankarjeva kandidatura soglasno sprejeta.

Pragersko. V torek, dne 9. t. m., je bil tukaj javen železničarski shod ob obilni udeležbi. Poročal je sodrug Josip Kopač. Dnevni red je bil: »Kaj so se železničarji naučili od zadnjega pasivnega odpora?« Govornik je naslikal vzroke gibanja, trdovratnost železničnih uprav ter obrazložil koncesijo, katere je dosegla solidarnost železničarjev. Govornik je žel burno odobravanje. Sprejet je bil predlog, da se odpošlje generalnemu ravnateljstvu juž. železnice spomenico za upeljavo 12urne službe (za premikače in spremembne čuvaje) ter 24urni odmor; enak služben čas se zahteva tudi za kurilniške delavce.

Dopisi.

Maribor, 13. aprila. Pametni predlog dr. Rosine, da se mariborski Slovenci s svojimi glasovi pridružimo socialnim demokratom, je prodril na shodu v Narodnem domu s 5 glasovi večine. Toda »prvaki in narodnjaki«, večalimanj klerikalno barvani ljudje, ki so jih polna usta »narodne sloge in discipline« se temu sklepu ne bodo pokorili in se hočejo raje osmešiti z lastnim kandidatom. V ta namen sklicujejo shod, kandidat še ni določen. Čuje se pa ime advokata dr. Pipuša. Če bi imeli mariborski »voditelji« le troho politične razsodnosti v svoji glavi in vsaj drobtinico tiste ljubezni do svojega rodu, o kateri tako ginljivo pojo, bi se bili že davno dogovorili s tamošnjimi socialnimi demokratami. Slovencev je v Mariboru toliko, da predstavljamo političen faktor. Sami sicer ne prihajamo v poštev, toda gledati bi morali, da svoje glasove koristno naložimo. Izmed vseh mariborskih strank pa je tudi nesocialistični Slovencev najbližja socialno-demokratska stranka, ki se edina resnično bori za narodno ravnopravnost. Toda kanoniki, ki vodijo slovensko politiko v Mariboru, se križajo pred socialnimi demokratami, s tem pa napravljajo politični križ nam mariborskim Slovencev. Sodeč po »štumungu« bode večina mariborskih Slovencev glasovala za socialno-demokratskega kandidata.

Socialni pregled.

20.000 kron je plačal neki bogataš za eno samo cvetico, neko vrsto orhideje. Blaznost se bliža vrhuncu. Psi, konji, cvetice, ženska, to so »predmeti«, za katere imajo smisel kapitalistični izsesevalci in za katere kaj žrtvujejo. No, pa saj bodo tudi lahko, dokler bo vladal ta imenitni družabni red, po katerem je človeško meso in življenje naravnost minimalne vrednosti v primeri z živalskim. Toda je še veliko ljudi, ki se več ne cenijo tako nizko!

Strokovni pregled.

Strokovno gibanje na Francoskem. Zveza delavcev za živila je — kakor smo poročali — sklenila v principu generalni štrajk. Delavci zahtevajo zagotovitev minimalne mezde in izvedbo tedenskega počitka. Buržoazijsko časopisje slika hudiča na steno in celo glasni so organi radikalno-socialne stranke.

Mornariški delavci se nahajajo tudi v gibanju, ki utegne privedi do splošnega štrajka. Povod: zahteva po starostnem zavarovanju. Na svojem poslednjem kongresu so bili sprejeli zakonski načrt radikalnega poslanca Siegfrida, ki ga je vlada odklonila, češ, da gre predaleč. Sedaj so delavci na svojih zborovanjih zavrgli vladni načrt. 13. maja se vrši kongres, na katerem se bo odločilo vprašanje o štrajku.

Državni uslužbenci se bore za kvalifikacijsko svobodo ter zahtevajo, da se smejo uradniki prav tako kot delavci organizovati v strokovnih društvih. Radikalno-»socialistična« vlada pa je nekaj uradnikov, ki so javno zahtevali to pravico, disciplinirala.

Najnovejše vesti.

Linec, 16. aprila. Občinske volitve v 3. razredu so končale z lepim uspehom socialno-demokratske stranke. Nje kandidatje pridejo s 628 do 734 v ožjo volitev z nacionalci, ki so sprejeli 999 do 1042 glasov. Klerikalni kandidatje so zbrali 349 do 417 glasov. Pri prejšnjih volitvah so prejeli socialno-demokratski kandidatje 614 do 660 glasov.

Dunaj, 17. aprila. Član odbora telefonskih naročnikov Viljem Lutz je upravitelj na člane vseh avstrijskih trgovinskih zbornic odprto pismo, v katerem poziva zbornice in podobne korporacije, naj pretrgajo vse odnose napram trgovinskemu ministru Fortu, dokler ne preklic naredb, s katero se je zvišalo telefonske pristojbine. Ako ne bi zadostoval ta bojkot, naj bi se enako postopalo napram ministrskemu predsedniku. Predsednik dunajske trg. zbornice naj naznani trg. ministru, da se ga ne more povabiti na otvoritev nove zbornične palače.

Lvov, 16. aprila. Predavanja na lvovskem vseučilišču, ki so bila zaradi znanih izgrediv zistrana, so se zopet začela.

Lipsko, 15. aprila. Izključitev lesnih delavcev se je raztegnilo tudi na Lipsko, Drazdane, Görlitz in Halle, vsled česar naj noben lesni delavec ne sprejme dela v Nemčiji.

Berolin, 17. aprila. »Vorwärts« objavlja sklep stranke glede praznovanja prvega majnika. Kjer bi tako praznovanje povzročilo, da bi se delavce izključilo iz tovarn, se delavci lahko vzdrže praznovanja; zbero naj se pa zvečer na shodih in naj v primerni obliki povdarjajo svoje zahteve.

Berolin, 16. aprila. V debati o proračunu notr. ministrstva je konstatiral soc. dem. Horn, da je dosedanja debata pokazala, da nezadovoljnost delavstva ne izvira iz socialno-demokratske agitacije, temveč iz piškave socialne politike boržoazije. Govornik je zahteval v stekleni industriji uvedbo osemurnika, nedeljskega počitka in odpravo nočnega dela. — Posl. Dirksen je dejal, da se državni zbor pri socialno-političnem delu ne sme preveč ozirati na soc. demokrate. V imenu drž. stranke se je izjavil za raširjenje nedeljskega počitka, za ustanovitev drž. delavnega urada in za uvedbo dokazila sposobnosti. — Posadovski je obsodil terorizem proti stavkokazom in dejal, da more v tem oziru odpomoči revizija kazenskega pravnega reda.

Sofija, 15. aprila. Opozicija je priredila včeraj protestni shod proti politiki vlade. Shod je zahteval preklic postave, po kateri bi prišli morilci Petkova pred vojno sodišče, obsodil je ustanovitev vojnih sodišč v času mira ter je zahteval demisijo vlade.

Petrograd, 15. aprila. Spor med Stolipinom in Golovinom je poravnal. Izvedenci smejo podati pred proračunsko komisijo svoje mnenje, sej se pa ne smejo udeleževati.

Petrograd, 16. aprila. Socialno-demokratski poslanci v dumi nameravajo interpelirati vlado, ker je odposlala generala Taubeja v Baku, da preišče vzroke delavskega štrajka, ki se vrši v popolnem miru.

Moskva, 16. aprila. 25 oboroženih ljudi je napadlo železniške se, ki so imeli pri sebi 93.000 rubljev. Ker so naleteli na oborožen odpor, se jim je posrečilo oropati le tisoč rubljev. En napadovalec je ubit, trije ranjeni.

Petrograd, 16. aprila. Duma je nadaljevala agrarno debato. Desničar Puriševič je dejal, da kmečko ljudstvo ne tare toliko pomanjkanje zemlje, kakor nezadostna gosp. izobrazba. Grajal je Poljake, ki hočejo rešiti kmečko vprašanje le v samostojnem poljskem dež. zboru.

Petrograd, 16. aprila. »Novoje Vremja« javlja da so angl. družbe z angl. upravo nakupile posredovanjem moskovske tehniške pisarne večje število zlatih in bakrenih rudnikov v Sibiriji, v katerih nameravajo namestiti Ruse le kot delavce.

Petrograd, 16. aprila. Skupina članov zmernih strank si je vzela za glavno nalogo, ohraniti dumo in pospešiti njeno delavnost ter voditi boj proti tistim, ki hočejo izrabiti dumo za revolucijske namene. Na zadnji seji je ta skupina obsodila delovanje »Zveze ruskih ljudi« (črni čet), ki z lažnjivimi telegrami pačijo pravo mnenje prebivalstva.

Petrograd, 17. aprila. »Slovo« naznanja, da je policija aretirala dne 10. in 14. t. m. v sedmih glavnih ulicah 25 udov revolucionarne organizacije, med njimi 7 žensk. Pri hišnih preiskavah se je našlo revolucionarne oklice, samokrese, bodeže, streljivo in peklenke stroje. Sedem prijetih so dijaki iz Kljeva in iz Varšave. V mestni bolnici se je našlo ob priliki samomora neke usmijene sestre orožja, dinamita in bomb.

Moskva, 17. aprila. Pri napadu na dežarni transport pri pužmanskem mostu je bilo ugrabljenih samo 400 rubljev. Osem napadalec so prijeli, med njimi nekega dijaka s tehnike, ki pa taji vsako udeležbo.

Rim, 16. aprila. Danes je bil v Vatikanu tajni konzistorij, v katerem je papež imenoval za kardinale patriarha beneškega ter škofe iz Luke, Pize, Palerma, Malines, Burgos in nuncijs v Madridu. V svojem nagovoru se je pritoževal nad Franco.

Napulj, 16. aprila. Angleški kralj pride sem dne 19. t. m.

Pariz, 16. aprila. Odvetnik Leandri je izdal oklic, v katerem poziva na oborožen odpor proti revolucijskemu (antimilitarističnemu in antipatriotičnemu) gibanju za svobodo vesti in dela; dalje zahteva, da se delavska borza zapre, splošna delavska zveza razpusti, državni uslužbenci, ki se pridružijo strokovnim organizacijam, da se takoj odlože.

Pariz, 16. aprila. Iz Novega Jorka se poroča: Strašen potres je sredi ob 11. uri 50 minut oškodoval mesto Mexiko. Sunki so trajali 4 minute. Potres je moral obsegati velike daljave, ker seizmografski aparati v Washingtonu in Albanyju niso prišli dve uri do miru.

Naznanja se potrese tudi iz St. Louis do Potosi. **Toulon, 16. aprila.** Shod drž. delavcev in uslužbencev, ki so se ga v velikem številu udeležili zlasti učitelji, je v ostrih besedah obsodil ravnanje min. predsednika Clemenceauja, Brianda in Villianija ter pozval k nadaljnjemu snovanju strokovne organizacije drž. uslužbencev, ki se naj priključijo delavski borzi.

Madrid, 17. aprila. Večerni listi, med njimi tudi uradna «Epoca», javljajo, da je imel mornariški minister posvetovanje z dvanajstimi inženirji velike angleške ladjedelnice zaradi obnovitve španske vojne mornarice.

Madrid, 16. aprila. Raisuli se nahaja sedaj pri kabilih v Alaiskanu, pa hoče zbežati na Špansko in se posvetiti trgovini.

London, 16. aprila. Včeraj je ministrski predsednik Campbell-Bannerman otvoril kolonijalno konferenco in izražal upanje na obilen uspeh.

London, 16. aprila. «Daily Express» poroča o razgovoru z nemškimi diplomatom, ki biva v Parizu: Na Nemskem se zasleduje z vznemirjenjem potovanje kralja Edvarda. Boje se, da pospeši prijateljske razmere in da ostane Nemčija osamljena.

New-York, 16. aprila. Med govorniki, ki so govorili sredi na mirovnem kongresu, je razlagal profesor Münsterberg z havarskega vseučilišča nazore Nemcev o vprašanju miru. Dejal je, da je za nemški narod mir kakor vojna vprašanje morale. Bilo bi pa krivično, dvomiti o nemških namelih, ker ni bolj gotovega predhodnika miru, kakor dobra volja nemškega naroda.

Prag, 17. aprila. Včeraj je imel min. predsednik Beck pogovore s Kramarjem, Klumparom in s Pacakom v navzočnosti Herolda.

Prag, 17. aprila. Cesar je včeraj obiskal trg in obrt. zbornico. Pri vходу ga pozdravi min. Fort; v zbornični dvorani ima pozdravni govor predsednik Rivač češko in nemško: «zbornica se pripravlja na razstavo; oba naroda hočeta plemenito tekmovali; združena v gospodarskih interesih najdeta gotovo tudi pot do izravnanja političnih nasprotij». Cesar odgovarja češko in nemško, «naj bi bila razstava velik korak do poštenega zblizanja in trajnega miru». Cesar ogleda načrte o reguliranju Vltave, potem obišče novo ljudsko in meščansko šolo v Karlinu, potem stavbišče nove univerze; tu ga pričakajo Beck, Pacak, Prade; župan Gros na čelu asanacijske komisije pozdravi; cesar odgovori in sprejme zastopnike vseučilišča. Potem se vrne na Hradčane.

Budimpešta, 17. aprila. V detaljnih vprašanjih nagodbe sta vladi složni. Ločitev užitinskih davkov se izvrši že začetkom prihodnjega leta; Ogrska bo imela s tem 40 do 50 milijonov več dohodkov.

Budimpešta, 17. aprila. Govorico, da odstopi hrv. minister Josipović, se dementira.

Budimpešta, 16. aprila. Med Tokajem in Bakamazem je promet mogoč samo s čolni. Mesto je v nevarnosti. Prebivalci beže.

Budimpešta, 17. aprila. Včerajšnja Košutova izjava o nagodbi ni zadovoljila neodvisne stranke.

Budimpešta, 16. aprila. «Pester Lloyd» poroča iz Peterburga. Car in carica misli, da se položaj na Ruskem kmalu toliko boljša, da prebijeta leto lahko v Darmštatu pri hesenskem nadvojvodi. Odpotovati misli meseca junija. Baje se snide car takrat z Viljemom.

Lodz, 16. aprila. Na raznih krajih mesta so bili izgredi proti delavcem. En delavec je ubit, dva sta težko ranjena. Enega trgovca sta dva neznanca človeka na ulici ubila spricho ljudstva ter sta zbežala.

Wiesbaden, 16. aprila. Včeraj je bil odključen 24. kongres za notranjo medicino.

Peterburg, 17. aprila. Stirje mladeniči so napadli vseučilišnega blagajnika s samokresi ter so ugrabili 2000 rublj.

Peterburg, 16. aprila. Ravnateljstvo tovarne Brianski je sklenilo, sprejeti delavce zopet na delo.

Honkong, 16. aprila. «China Mast» poroča, da so uradniki v Vuhovu napadli nekega Angleža.

Naprodaj je nekaj
hišne oprave
zaradi preselitve po nizki ceni.

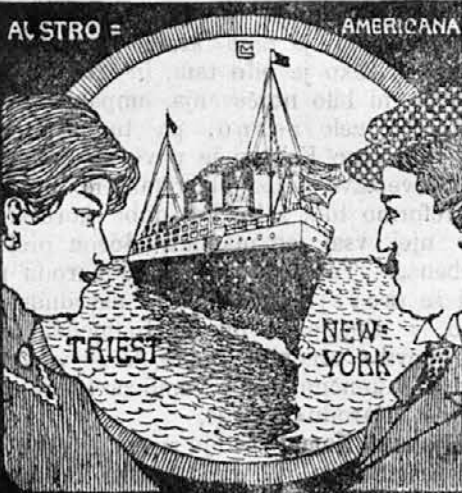
Več se izve v našem upravnistvu Franciskanske ulice št. 8, I. desno.

Sprejme se takoj
več čevljarjev
za pucanje in cvikanje.

Obenem dobe
tu bivajoči mojstri
popolnoma pripravljeno delo na dom.

Hitzl & Kozina, Breg 20.

Palermo, 17. aprila. Zadnjo noč je v Castrogiovanni gozen pok kakor strela iz mnogih topov, ustrašil celi okraj San Leonardo. Vse je v strahu pometelo na prosto, kjer so opazili, da se je porušila ogromna, mnogo sto kubičnih metrov velika skala nad gorskimi jamami, v katerih so nekdanje stanovali prvi utemeljitelji mesta, sedaj pa jih rabijo kmetje za hleve. Kmet Angelo Patrinicola, ki je spal v jami, je strašno poškodovan, vse živali so ubite. Bati se je, da se zruši še več skalovja.

AL STRO = AMERICANA

TRIEST NEW-YORK

Polniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
za neslajbo potovati naj se obrnejo
na
Simona Kmetek
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Stanje hranil. vlog:
22 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
760.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

ZA VARNOST VLOG JAMČI POLEG LASTNEGA REZERVNEGA ZAKLADA
MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM IN VSO
DAVČNO MOČJO. DA JE VARNOST VLOG POPOLNA, SVEDOČI ZLASTI
TO, DA VLAGAJO V TO HRANILNICO TUDI SODIŠČA DENAR MLADOL
LETNIH OTROK IN VAROVANCEV. 4 26—22

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4½%, na menice in na vrednostne
listine pa po 5% na leto.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in zadržne knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno. V isti založbi je izšla tudi časa primerna knjižica v **drugi, pomnoženi izdaji**

Novi državnozborski volilni red.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

2 52—38

priporoča svoje

izborno pivo v sodcih in v steklenicah.

Telefon št. 187.

Zaloga v Spodnji Šiški.

Telefon št. 187.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Bartl.

Tiska Iv. Pr. Lampret v Kranju.

